

[Duborg.]

i det mindste hurtigt kunne naa til den virkelige, den fuldstændige Balance, som først er til Stede, naar de ordinære Afdrag paa Statsgælden finder Sted uden Stiftelse af nyt Laan og uden skjult Gæld paa Anlægsbudgettet. Jeg vil paa det bestemteste protestere imod den gamle Form for Opførelse af Statens Aktiver, at man hvert Aar uden videre forhøjer Statsaktiverne med Underskuddet paa Anlægsbudgettet. Det er en Fremgangsmaade, som med den Udvikling, Trafikmidlerne har haft her i Danmark, savner saglig Berettigelse. De bogførte Værdier er jo faktisk højere end de virkelige Værdier.

Dette Forhold træder særlig grelt frem i Aar, idet det vil ses, at man ganske vist har foretaget Afskrivninger i Erkendelse af, at Statsaktiverne, Jernbanerne, staar meget for højt, men at de 40 Mill. Kr., man afskriver, er ganske vilkaarligt grebet. Hvis man imidlertid vilde gaa til en Afskrivning, som bundede i de virkelige Værdier, saa vilde det jo blive en Afskrivning af en helt anden Størrelse, et mange Gange større Beløb. Men samtidig med, at man foretager denne Afskrivning paa 40 Mill. Kr., foretager man en Forhøjelse paa 20 Mill. Kr. Det er jo de reneste Papirposter, Jongleren med Værdier, som tænkes kan. Det har imidlertid sin Undskyldning og Begrundelse i det gamle efter mit Skøn daarlige System med denne stadige Forhøjelse af Statsaktiverne med Underskuddet paa Anlægsbudgetterne. Faktisk er det ikke andet end et Middel til at dække Underskuddet paa Anlægsbudgetterne.

Saa vil jeg lige nævne Statens store Udlaansvirksomhed. Statens Udlaansvirksomhed er jo spredt over mange Budgetter, men er særlig samlet i nogle store Poster, dog ikke paa en saadan Maade, at almindelige Mennesker — og heller ikke Rigsdagsmænd — kan faa en samlet Oversigt over dette Forhold. Saa vidt jeg kan skønne, er Statens samlede Udlaansvirksomhed paa et Par Hundrede Millioner. Jeg har nu ikke gjort det saa nøje op, fordi jeg ikke havde Brug for dette Tal her, men det er et meget stort Beløb paa maaske henimod et Par Hundrede Millioner. Det er nu ogsaa ligegyldigt, om det er 10 eller 20 Millioner større, det er blot Princippet i det, jeg taler om. Jeg mener, at der maatte man stille den Fordring til Finansregnskabet, at hele Udlaansvirksomheden, der jo er af samme Omfang som et meget stort Pengeinstituts Udlaansvirksomhed, blev samlet i en særlig Afdeling, saaledes at man umiddelbart

kunde se for det første, hvor store Udlaan Staten i alt har anbragt, for det andet, hvorledes der er Dækning for disse Laan. Der er dels Fonds, dels Statslaan, som kan siges at være knyttet dertil. Det skulde kort sagt være et regulært Regnskab over hele den store Udlaansvirksomhed. Det er noget, der kunde gennemføres uden væsentlige Ændringer i Regnskabsformen, og det vilde efter min Mening være et betydeligt Fremskridt. Naturligvis maatte som Følge deraf de Underskud, der fremkommer ved Rentetab og Tab paa anden Maade paa Udlaansvirksomheden, overføres som Udgift for de Ministerier, de henhører under. Selve Udlaansvirksomheden skulde jo hverken give Overskud eller Underskud, det skulde kun være et Regnskab, der skulde vise, hvor stor denne Udlaansvirksomhed er, og hvad den koster. Og saa maatte det betales af de paagældende Ministerier, som i Forvejen betaler det. Det vilde ikke ændre deres Budgetter, det er kun selve Formen, der ændres. Det forekommer mig, at med den stadig om sig gribende Virksomhed paa dette Omraade er dette en absolut tiltrængt Reform. Jeg mener i det hele taget, at vi maa stille Krav om, og ikke mindst fra Venstres Side, at vi kommer ind i en solid Finansførelse, en Finansførelse, som gør det unødvendigt at stifte Statslaan udover Konvertering af gamle Laan, der forfalder. Det kan altsaa kun ske, naar der er virkelig Balance, og den virkelige Balance er kun til Stede, naar der ogsaa er Dækning for de Underskud, der fremkommer paa de reelle Poster paa § 26. Det, mener jeg, maa være et Krav til Fremtidens Finansførelse, og jeg henstiller det her til den højtærede Finansministers og det høje Tings Overvejelse.

Og saa vil jeg til Slutning bemærke, at det forekommer mig, at Maalet maa være dette at lade Statsregnskabet fremtræde i en saadan Form, at alle her i Landet, der har noget Kendskab til almindeligt Regnskabsvæsen, uden store Studier kan danne sig et tydeligt og klart Billede af Landets Finansvæsen, og det kan de ikke for Tiden. Jeg har den Tro, at hvis det bliver gennemført — og det kan det med Lethed, Tallene i Statsregnskabet er store, men det gør i og for sig ikke noget for Formens Skyld —, vil det blive det stærkeste Pres, der vilde blive lagt paa den til enhver Tid siddende Regering, naar faktisk enhver regnskabskyndig her i Landet gennem sine Aviser kan se det i Uddrag, eller hvis han er særlig interesseret i det, kan han købe det, saa at det faktisk blev saaledes, at alle med Inter-